

LO Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIO

Reus, un mes.

n' provincial trimestre.

Extranjero y Ultramar.

Anuñels, à preus convencionals.

Reus Divendres 3 de Desembre de 1897

Núm. 3.434

Administració y Redacció

OBSEGUERACIÓ METRÒPOLITANA

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIO

En la Administració d'aquest diari y en les principals
llibreries d'aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallorfré, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANS

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona D. J. MIRO accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, canonada al carrer Monterols.

Los demás días en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix ràpidament usant lo XAROP SERRA

No conté opí ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA.

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari).

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions. Preus reduïts y autenticitat garantizada. Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Principis de colonisació

El qu' hagi llegit nostres dos primers articles á abon segur es preguntarà: quin resultat n' entreu la metròpoli de esforçar-se en portar á la colònia á la llum de la civilisació empresa que vol temps y treballs de totes menes, si després aquesta ha de emancipar-se quedant la metròpoli desangrada sense haber tingut siab vegada temps suficient pera reposar-se de l' empresa qu' ha dut á terme?.... Els mes positivistes respondrien cap, els que creyem qu' hi ha alguna cosa mes que l' dinar, contestem: l' humanitat ne reb baix tots conceptes, material y moral; la metropoli segurament baix aquest últim aspecte; de rebot també en reb de materials.

Passa en aquell acte lo mateix qu' en las obras de caritat. Acompanya á n' aquestes el sentiment de satisfacció interna que segueix sempre á tot acte bò y aquesta sanció moral es el millor pago de la generosa obra que s' ha fet. Per altra part, si es cert l' aforisme

La que paga més contribució de la província FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

HORT DE PAU ABELLÓ tocant á la carretera de Tarragona

Arrelats molt superiors. Preus ventajosos. Autentitats garantida.

Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.º 4.

ment implica l' assimilació d'un dels pobles qu' en aquell acte intervenen. Y no cal dir, trencantse sempre la corda per la part més prima, quin és el pobre que reb; assimilar doncs, una colònia equival á ferla despareixer, á matarla. Vegis si tenian raó en calificar d' insensata, indigna y homicida la tant alabada política d' assimilació!

Y aquest ha sigut casi sempre el camí que s' ha seguit á Espanya ó millor dit á Castella, ja qu' ella es l' única que manja l' oli, pera la colonisació. Un exemple citat per en Silvela serà suficient pera conversars. La Reyna Catòlica recomaná ó manà (no sabém quin terme es el mes propi) qu' els indis no's banyessin ab freqüència, perque, sent això dolent als castellans ó en quant menys no acostumant ells ferho, tampoch debían ferho els indis. D' això á n' aquelles paraules de «que todos los filipinos son españoles luego han de saber el español» no hi trobem francament cap diferencia. Es mes, lo primer es fill del últim i perquè si á «los españoles» no 'ls convenia banyars havia de convenir als indis?... No eran «españoles?.. En aquests fets es allá about mes se revela l' esperit del poble castellà; tot lo que no sigui Castella, pro estiga baix son govern, es una verdadera prolongació de Castella; sos naturals han de sentir, pensar y obrar com els castellans; ells han d' agabellarho tot, ofegant ja avans de naixer las iniciatives que podrian pendre las regions ó nacions dominadas, reduint-les per lo tant á la impotència mes vergonyosa.

Esferehida avuy l' Espanya, al veure com sas colònias s' aixecan contra ella, desperta l' il·lusió cega de que sentian las colònias tant com los castellans lo deber de l' integritat de la pàtria, ha cregut la pobre Espanya y ha cregut per son consol, que no eran fillas sevias las colònias, perque may un filhonrat s' aixeca alevis contra l' pare y repensantse, potser ha arribat ja á comprender que ella si alguna cosa es en aquest assumpte, es precisament una madrastra ab tota l' extensió de la paraula. Per això ja 'ls homes que dirigien ó volen dirigir algun partit cambian d' idees y buscan la salvació del Estat en aquelles mateixas ideas que avans tildaban de separatistas. Per això donan l' autonomia á Cuba y 's parla de reformas de Filipinas.

Aquet cambi, imposat no per la rahó, sino per la forsa de las circumstancies, fet mercés á la mala ventada de la guerra, representa fidelment lo que es la política madrilenya. Es com la pedra deixada anar d' un cim que rebot sempre per no trobar repòs sino en la falta de mobiment y vida. La política madrilenya va sempre també de timba en timba arrastrada per lo deu or, y sols en el noser troba repòs y consecuència, aqueixa consecuència, qua tant olvidada la té en vida.

Es per altre part, la política assimilista, filla de la superioritat de la metròpoli. No faltan may ànimes boas que portadas d' un excess de caritat, convencuts com estant de l' inferioritat colonial, volen apoyar aquesta al nivell de la metròpoli. Pero, com?.... Sensíllement fentlas igual que elles; tasca impossible perque las rassas no s' aniquilan sisís com sisís y no son pas montanyes d' arena los pobles per ferlos morir á voluntat d' un caisevol. Aquí passa allò de que de tant que l' estiman l' apunyegan.

No obstant la rahó sobrepuja sempre y tot fa creu-

rer que no es llunyá lo dia del triomf de la mateixa. Es concedeix ja autonomia à Cuba y reformas à Filipinas, es proclama la necessitat de que coneguin las llenguas del país los empleats de les colonies, lo que equival à proclamar lo respecte à las mateixas, es compta ja ab aquesta per resoldre alguns assumptos, en una paraula, s' encamina la cosa per formar de las colonies lo que han de ser, pobles lliures independents que en jor no llunyá han de figurar en lo concert del mon civilisat.

R. E.

ARTS Y LLETRES

Certamen de «L' Atlàntida»

Brillantissim aspecte presentava l' històrich Saló de Cent, la nit del diumenge últim, à l' hora fixada per procedir à la distribució de premis als poetas llorejats en lo Certamen organisat per dita Revista literaria.

Bellíssimas y elegants senyoretas, inspirats escriptors y artistas célebres omplenavan lo local; en lo fondo del mateix y seta'l retrato de la Reyna d' Espanya, s' hi colocá'l trono per la Reyna de la festa, adornat ab flors y plantas, oferint un conjunt altament artístich. També s' adordá ab plantas la escala.

Presidi la festa lo tinent d' Alcalde D. Anton Mutje en representació del Excm. Sr. Alcalde.

Una vegada oberta la sessió passá D. Joseph Blanch president del Certamen de lectura, à llegir un magnífich discours en lo qual encari la necessitat de celebrarse ab freqüència certamens d' aquesta naturalesa, ab lo qual se lograria que dintre un temps breu, hi hauria un planté de bons llegidors; senyalà també lo molt que guanya una poesía si'l que la llegeix, ho fa bé, y treu partit de las bellesas literarias que aquella contingui, ab lo qual logra subgestionar al públich, mentres si al contrari, la poesía per molt bona que sigui es llegida malament, en lloch d' agradar els oyents, los hi porta la desilusió més completa. En corroboració d' això, cità una anecdota que li passá ab l' inmortal poeta y dramaturg D. Frederich Soler, que fou molt celebrada. Lo discurs fou estrepitosament aplaudit.

Lo secretari del mateix D. Frederich Barceló, llegí la memoria acostumada, que es un notable treball literari que fou també fortament aplaudit. Resultà haver obtingut lo premi ofert per D. Francisco Torras y Estruch, D. Marián Macià, qui passá à llegir la hermosíssima poesía de D. Víctor Balaguer, «A la Verge de Montserrat», entre mitj de grans aplausos.

Obtingueren los accessits D. Francisco Llennas y D. Joseph Vila.

Seguidament lo president del Certamen literari, lo distingit periodista Mestre en Gay Saber D. Ferran Agulló legí un hermosíssim discurs en lo qual reclamá la autonomia per Catalunya y demés regions que han constituit nacionalitat, cosa à que tenen perfecte dret, y més avuy en que's concedeix à Puerto Rico y Cuba, a n' aquesta última com un medi d' acabar la funesta guerra que 'ns dessangra y empobreix. Varias observacions anà fent sobre'l mateix assumptu, totes ellas atinadas y al final de son parlament rebé una entusiasta ovacions.

Lo secretari que era l' inspirat poeta D. Manel Folch y Torres, llegí sa memoria, ressenya que també fou molt aplaudida sobre tot al final d' un brillant párrafo en que parlà del gran poeta, gloria de Catalunya, Mossen Jascinto Verdaguér.

Acabada que fou dita lectura passá à obrir los plechs que hi havia 'ls noms dels autors llorejats.

Obtingué la «Flor natural», lo distingit poeta don Ramón Surinyach qui elegí Reyna de la festa à donya Rosalía Codina d' Esquerra que passá à ocupar son siège entre 'ls aplaudiments del públich.

Lo llàs de la «Flor natural», estava primorosa y artísticament brodat per la distingida senyora D. Josepha Mir y Canals.

La poesía premiada, quin títul es «Promesa» fou llegida per lo Sr. Blanch, del modo que sols ell sab ferho. Sigué estrepitosamente aplaudida, y son autor molt felicitat.

Obtingueren los demás premis los Srs. Franquet y Serra, Macià, Artur Masriera, Badenes Dalmau, Riera y Bertrán, Garriga y Baixader, Busquets y Ponsat, Berga, Ginesta, Palanca, Cendra, Mas y Jornet, Ferré, Rivas, Pérez, Iglesias, Capella y Felin.

Los accessits, los obtingueren la Sra. D. Maria de la Pau Tortosa y la Srs. Ferré, Mas y Jornet, Alcoverro, Busquets, Badenes, Rivas, Pascual, Barbany, Guasch, Oliva, Balari, Dolat, Cendra, Roca, Clapés, Rius, Carner, Puig y algun altre que sentim no recordar.

Lo Sr. Blanch, per delegació de D. Ramon Masfern, membre del Jurat, que per ocupacions perentorias no pogué assistirhi, llegí un discurs de gracies.

La concurrencia sortí complertament satisfeta de tan simpática festa.

ENRICH MONTANÉ.

CRÓNICA
OBSERVACIONS METEOROLÒGICAS
del dia 2 de Desembre de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'obser-vació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humi-dat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSE-R. par-ticular
9 m. 3 t.	767 749	75 70	0°0 6°	6°3	Ras	
HORAS d'obser-vació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS			
	Maxima Sol. 9° Sombra 43	Minim. 3	Term. tipo S. S.	direccio Cun Nin	classe 0 4	can

Segons llegim en nostre colega *La Opinion*, de Tarragona, en la vehina capital, pels elements oficials y particulars s' està tent una violenta campanya en contra un assumptu de gran interès pera nostra ciutat.

Nostre Ajuntament, té sollicitat de Madrid ja fa molt temps, que's concedeixi à nostre Institut lo caràcter de provincial, com lo tenen los d' Espanya que ho han sollicitat, que son tots, ascepte lo de Figueras y l' de Tapia.

Molts elements, donchs, polítichs y particulars de Tarragona, estan fent grans treballs pera lograr que'l Gobern no concedeixi al Institut de Reus, lo que la ley concedeix y ha concedit sempre que s' ha demanat, baix lo pretext que això perjudica ià als interessos de Tarragona. Mala causa s' han emprès defensar los tarragonins, y en especial nostre colega *La Opinion*, ja que en lo suelto que en son número d' avans d' abir dedica al assumptu, sens dupte per lograr moure més la opinió de la capital, no té escripol en inventar mil embusterías, pretenen que 'ls elements de nostra ciutat estan fent desesperats esforços pera lograr lo que prenen, com si's tractés d' alguna cosa fora de la lley.

No, Reng no té que fer cap esforç pera lograr lo que de dret li correspon y la ley ha de concedirli, puig que aquesta es igual per tot Espanya y no se'n pot fer à Reus una excepció. Instituts ab drets provincials tenen Jerez, Gijón, Cabra, Santiago y moltes altres poblacions d' Espanya, sense ser capitals de província, y may à cap capital se li ha ocorregut protestar ni buscar influencias pera que no se'ls concedís lo que la lley los hi autorisa possehir.

Molt més podrà reclamar Reus, y seria demanar al Gobern que son Institut fos pagat per l' Estat com ho es lo Tarragona, y no obstant Reus may ha tingut la pretensió de reclamar contra aqueix privilegi, sinc que calla y paga dels fondos comunals les gastos de son Institut, que pujan l' important cantitat d' uns 5.000 duros anyals.

Tenim la seguretat que'l Gobern no farà cap cas d' aqueixas petites miserias de localitat y concedirà sens posarhi lo més petit impediment, lo que Reus demana y te dret à possehir, segons la lley consigna.

No deixarém de má aqueix assumptu y sabréem parlar clar si es que's tracta d' atropellar la lley gracies à las influencies del caciquisme, en perjudici dels interessos de nostra ciutat.

La funció que així nit tingué lloch en lo Teatre Fortuny fou bastant ben executada per la companyia que actua en lo mateix.

La ópera del inmortal Arrieta, «Marina», fou escoltada ab veneració, y 'ls aplausos als artistas encarregats dels principals papers, anaren succeintse ab freqüència, cada vegada més spontanis, desde l' ària de *Marina* en lo primer acte fins que la representació acabá.

La senyoreta Corona, tiple que ja l' públich reusenc ha tingut ocasió de jutjarla en «La Dolores», donà bon colorit à son important paper de protagonista, cantant ab gust y afinació, rebent spontanis aplausos.

Lo tenor Sr. Alcántara ab sa veu hermosa, donà occasió pera que'l públich l' escoltés ab agrado, prenent sa labor ab abundants mostres d' agrado.

Los demás artistas ompliren fidelment son comés, sobressurtint lo barítono Sr. Gascó.

Lo corò y l' orquestra bastant be, baix la experiecia del mestre Perez Cabrero.

En la vehina vila de la Selva del Camp, s' està organisant per lo diumenge pròxim la tornada de sa patrona la Verge de Paret Delgada á sa Ermita que resta à tres quarts del poble, de la que fou treta per a la cançó de sa intercessió l' anyorat benefici de la pluja. La tornada consistirà en una professió de desde l' Iglesia Parroquial á la seva Ermita com acció de gracies.

En vista del decret publicat en la Gaceta, concedint l' autonomia à Cuba y Puerto Rico, l' «Unió Catalanista» genuina representació de totes las entitats y elements catalanistas, s' ha dirigit à la mes alta representació del Estat espanyol, à S. M. la Reyna Regent, ab lo següent telegrama de felicitació.

»A S. M. la Reyna Regent.—Madrid.—Unió Catalanista en nom de totes las associacions y periódichs catalanistas que representa, eleva à V. M. sa felicitació més sincera per haver romput, concedint à Cuba y Puerto Rico la autonomia, ab la funesta tradició política que durant tants sigles ha costat à Espanya la pèrdua successiva dels immensos territoris que constitueixen son doble Imperi europeu y colonial.

»Unió Catalanista», absolutament convensuda de que l' única salvació d' Espanya consisteix en lo regneixement de la personalitat propia de totes las regions y antigues nacionalitats, se felicita de que per primera vegada un gober espanyol, acceptant las ideas per lo Catalanism constantment sostingudas, fins arrostrant persecucions en moments d' esgarifatament de l' opinió, s' hagi decidit à dotar à dues d' aquelles d' un régime adecuat à sus necessitats y à las exigencias de la vida moderna.

»La nova política llealment practicada, no sols dona à tots confiances casi perdudes d' inmediata pau, sino que permet esperar la restauració de la gloriosa política catalana aragonesa, sempre respectuosa ab los drets de totes las regions y constantment inspirada en principis d' expansiva llibertat.

»Senyora, als Reals Peus de Vostra Magestat.—Lo President. Sunol.»

Lo general Azcárraga, interpelat per un periodista madrileny, ha contestat parlant de l' autonomia aranzelaria, que lo fet pel Gobern sols ha sigut cumplir los projectes y propòsits del senyor Cánovas del Castillo.

Lo que trasladém al Foment del Travall Nacional pera's efectes consegüents.

Y consti que tant als conservadors com als liberals se'ls importa ben poca cosa de la producció nacional y l' treball patri.

Tant poca cosa, com de la sanch dels infelissos menys que no tenen trescents duros, la quina han llenyat prodigament, haventhi un remey segur com arengoneixen.

A Madrid ha tingut lloch altre vegada l' espectacle repugnant de la lluya entre dos feras.

Un toro y un tigre, aquest de la colecció de Mr. Speshardy, tancats dintre una gavia, feren durant uns curts moments, las delícies d' aquell poble, à qui tant lleugerament anomenan lo cervell d' Espanya.

Guanyá'l toro entre mitj del entusiasm indescrivible de la gentada, quedant vensuda la fiera del desert per la nacionalitat espanyola.

Que té d' estrany que 'ls cubans mes exaltats duplin de la bona fé de las reformas autonómicas, si han de concedirlas molts dels que forman part d' un poble ahont se permeten aquellas salvatjades.

Lo tren mateix que portá à Barcelona als llorejats orfeonistas catalans, conduzia també als cerbassejats coristas, si tal nom mereix qui's presta à servir sols per satisfacció de las egoistas miras d' un marqués, desgraciadament prou cònegut en nostra terra.

Dit corò's componia de cantors del teatre real de Madrid y d' alguns altres de varias catedrals d' Espanya.

Assistiren al concurs de Nissa portant una recomandació del marqués de Comillas, qui devia creure que per tot arreu lo miserable or corromp lo verdader entusiasm ofegant al mérit.

Entre ells n' hi havia que lluhian primoscos micos en la botonera de l' americana, simbolisant lo que portaven de Fransa.

¡Bon profit los hi fass!

Segons informes oficials puja ja à la respectable suma de 33.000 lliures esterlines la cantitat que, en calitat de multa, deu al Gobern la casa constructora dels destroyers que s' estan construïnt à Inglaterra, per retirar en la entrega de dits barcos de guerra.

¡Ioglesos y denhen als espanyols? Lo cas no potser mes original.

¡Pobre Espanya! després de veures arruineda tenir lo trist consol de tenir los inglesos per deutors!

Hevem tingut lo gust de rebre lo primer número del periòdic «L' Almogavers», que començat à veure la llum à Figueres.

Nostre colega està escrit tot ell en català y té ab molts entusiasmes á combatre per les doctrinas regionalistes.

Ben vingut sia y forsa prosperitat li desitjém. Molt bé per nostres correligionaris de Figueras.

Retallém de «La Veu de Catalunya»:

«Pera que's regi à quin punt certis castellans portan l'odi à nostra llengua, fem saber a nostres llegidors que telegramas enviats al «Orfeó Català», durant es estades à Nissa, foren de primer moment rebutjats per los empleats de la estació telegràfica d'aquesta ciutat, per la única rason de no traduirlo nom de la esmentada societat.

Lo que vol dir que nostra llengua es més ben considerada á França, que no pasá Espanya.

Y sisx vā tot fius que... s'acabi.

Lo recaudatahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 905'48.

SECCIO LITERARIA

(A LAS NOYAS)

Voltada de punxes
està la roseta,
perque la pobreta
se vol defensar;
mes elles, son débils
fan poca ferida,
y sempre es cullida
per cándidas mans.
De fresca y galana,
de sana y vermelha,
de flor la més bella
tant prompte finí!
Jaquesta bellesa,
tornars nuvolada
de fum, que ventada
desfá sobre un pit!
Aixó la congoixa,
sixó li don pena,
y encar que no alena
ni espera fer res;
los diu:—Inhumanas!
com més son hermosas,
son més caprichosas
y son més cap-verts.
Ignoreu encare
que sols es la noya
de flors, rica toya
si guarda l'honor?
Donchs fora las rosas
per gala y bellesa,
que sols la pureza
de belle ho té tot.
Y ab punxes agudes
guardeu, qu'un dia
potser l'alegria
s'emportarà'l vent;
que no's torneu roses
faltadas d'aroma,
per gust d'algún home
com valtres crudel.

JOAN PUIG.

Selva del Camp 12 Novembre 1897.

SECCIO OFICIAL

Registre Civil

del dia 1 de Desembre de 1897

Naixements

Pere Artiga Solé, de Pere y Carme.—Teresa Vidal Nolla, de Joseph y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Assumpció Cort Casas, 69 anys, Rosselló, 6.—Teresa Martí Batlle, 75 anys, S. Llorenç, 26.—Joseph Casanovas Torrents, 33 anys, Macicomi.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Francisco.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Continúa la Novena de la Purísima Concepción que las filas de María consagran á sa Divina Mare y Patrona precedent á les sis de la tarde lo resto de las 40 Aves Marías y Benedicções del Advent. Desseguida la Novena, despues lo sermó que predicará lo Rvnt. Pare Salvadó, distingut orador sagrat, y finalment algunas lletrillas y cants per la escolanía del Sr. Planas. Las Senyoretas Empleadas de la expressada Associació tenen lo gust d' invitér á las personas de totas las classes y condicions á tan solemnes y devotas funcions sagradas.

Sant de demà.—Santa Bárbara.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'40	Filipinas	
Exterior	80'50	Aduanas	96'25
Amortisable	78'12	Cubas 1886	94'62
Francesas	21'70	Cubas 1890	78'50
Norts	23'30	Obs. 6 0'0 Fransa	98'
Exterior París	60'87	Obs. 3 0'0	53'87
París	33'20	Londres	33'57

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda el comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambios corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llaurod Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dies fetxa. 33'10 diner.

» 8 vista. 33'20 diner.

París 8 » 32'05 »

París 8 » » » »

VALORS LOCALES	DINER PAPER.	OPÉR.
ACCIONS	0'0	0'0
Gas Reusense	850	0
Industrial Harinera	540	520
Banch de Reus	70	100
Manufacturera de Algodon	135	150
C. Reusense de Tramvias, privilegiadas al 5 per cent.	450	
Societat Hidrofòrica	135	450

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d'ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'37	Fransas	97'45
Exterior	80'46	Cubas vellars	98'57
Colonial		Cubas novas	78'48
Norts	23'35	Aduanas	96'37
Obligacions Ali	81'87	Oblig. 3 0'0 Fransas	53'73
		Filipinas	93'50

PARIS

Exterior. 60'55 Norts. . . . .

GIROS Paris. 33'20 Londres. . . . .

ANUNCIS PARTICULARS

Talonaris

pera la Rifa de Nadal

Se venen en la Impremta d'aquest Diari.

Diversions públiques

Teatro Fortuny

Companyia d'òpera y sarsuela espanyola

DIREGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció p'res avuy.—2.º del segon abono.—Se posarà en escena la magnífica òpera espanyola en 3 actes, del mestre Arrieta, titulada MARINA. Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

TELEGRAMAS

Madrid 2.

Telegrafien de la Habana:

«Després d'un gran combat los insurrectes entrauen á Güira. Las baixas son importants per abdós parts. Faltan detalls».

—Lo general Blanco comunica al ministerie de la Guerra lo següent:

«La garnició de Güira ha tingut un capitán, un oficial y 51 individuos de tropa ferits.

Se desconeix lo resultat de la operació.

La columna que surti en aussili del referit poble deu estar pròxima.

Te orde d'escamantar fortament al enemic.

—S'ha rebut un despaig oficial de Cuba, confirmant las operacions realisades á Pinar del Rio y que he comunicat extensament.

Nosaltres, segons lo cablegrama oficial, hem tingut las següents baixas:

Morts: lo comandant Sisdedos y dos soldats.

Ferits graves: lo comandant Ximénez Tero y 17 individuos de tropa; ferit. 1-v-: lo capitán Vera y dos soldats.

En altres topaments en la mateixa província de Piur causaren 7 baixas al enemic.

Los hi prenguerem moltes armes y municions.

Nosaltres un ferit.

Insurrectes presentats á indult, 11.

En la província de la Habana l'enemic ha tingut 10 morts y 4 presoners, perdent moltes armas y caballs.

Presentats, 97.

A Matanzas ferem als rebels dos morts.

A Carboneras batiren als cabecilles Rosas y Tebarés, causant moltes baixas á les forces que dirigian.

Nosaltres 3 morts y 9 ferits.

Insurrectes á indult, 13.

A Les Villas tingut l'enemic 3 morts. Se presentaren 9 rebels.

En altres topaments mataren á varis, causent al enemic bastants ferits.

En nostre poder caigueren moltes armas y pertrechos de guerra.

Presentats, 26.

«El Imparcial», se dol de la cuestió militar, reconeixent que l'element nou del Exèrcit es millor que l'antich.

Afegeix que la protesta razonable de la oficialitat contra la injusticia, es digna de ser tinguda en compte, puig té fonament.

La Justicia, diu «El Imparcial», es necessaria en los Exèrcits, pero ho es encara més la disciplina.

Rebassar aquests límits, segueix dihent, equival apelar al suicidi pera evitar major dolor.

Si hi ha generals que rebassaren los límits de la Justicia per interès de familia, que se 'ls rellevi.

Si 'ls Poders públichs careixen de forsa pera ferho, scaba «El Imparcial», no 's queixin si ocurreix una catàstrofe.

—Ocupantse en la cuestió referent als coronels dels regiments de cavalleria acuartelats à Madrid, diu «El Liberal» que encara no ha quedat solucionada, puig los de totas las armas apoyan el coronel de María Cristina.

—«El Nacional» d'aquesta nit publica un informe respecte al assumptu del matadero de la Habana.

Contestant á lo que diu «El Imparcial», publica una carta del Sr. España, en la que 's rebaten los càrrecs que aquest periòdic ha formulat contra'l general Weyler.

Diu l'escrit que algunes cabecilles, á quins protegia Martínez Campos, tractaren ab Maceo la pau, no haventlohi donat resultat sus gestions.

Adpheix lo Sr. España en la carta que ha dirigit á «El Nacional» variis datos que rebaten las acusacions que formula «El Imparcial» contra Weyler.

—Lo divendres pròxim, segons diuen los corresponents, sortirà lo general Weyler de Palma ab direcció á aquesta cort, ahont es esperat lo diumenge.

Ferrocarril econòmic de Reus a Salou

Servizi de trens que regirà desde el dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Mati: 4'10, 9'06.—Terde: 2 32, 3-45.

SORTIDAS DE SALOU.—Mati: 4'56, 10'46.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regiran per lo meridià de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plaça de la Constitució.

SERVEI DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona: 1^a, 2^a y tercera. 5'04 m. correo (per Villanova y Vilafanca) 1^a, 2^a y tercera. 5'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova). 1^a t. mercancías, segunda y tercera. 1^a t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus: 5'25 m. (per Vilafanca) 1^a t. 9'46 m. (per Vilanova) 1^a t. 15'8 t. per id.

7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes). De Reus á Mora: 4'21 m. — 8'00 m. — 12'00 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus á Tarragona: 8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus: 7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

Biblioteca Regionalista Llibreria Regional, carrer de Jesús, 131 SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalánisme», per Valentí Almirall, 10 rals.

«Quadros», per Emili Vilanova, 2 " " "

«La Dida», per Josep Feliu y Codina, 2 " " "

«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 " " "

«Costums típics», per id. 21 " " "

«Alcover», monografia, per id. 4 " " "

«Poesias», per Manel Marinello, 2 " " "

«Oda á Barcelona», per Jascinte Verdaguer, 4 " " "

«Lo Pi de les tres branques», per id. 2 " " "

«L' Aglenya», per Ramon Masferré, 12 " " "

«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 " " "

«La Fada», per id. 4 " " "

«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 " " "

«Aanant pel mon», per Santiago Russiñol, 16 " " "

«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turull, 12 " " "

«Obras catalanes», per Joseph Ixart, 20 " " "

«Poesias», de Joan Maragall, 12 " " "

«Alades», per Emili Guanyabens, 8 " " "

«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 " " "

«Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12 " " "

«Quan jo era reny», per A. de Riquer, 20 " " "

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

PERIODICO DE REUS A GIRONA

Setmanal que surt cada divendres i dia 1 de cada mes.

Preu: 10 cts. — Més: 10 cts. — Tercer: 10 cts.

Setmanal: 10 cts. — Més: 10 cts. — Tercer: 10 cts.

Setmanal: 10 cts. — Més: 10 cts. — Tercer: 10 cts.

Setmanal: 10 cts. — Més: 10 cts. — Tercer: 10 cts.

Setmanal: 10 cts. — Més: 10 cts. — Tercer: 10 cts.

SECCIÓ REUS

La Reus á Lleida

8'10 m. — 5'23 t.

De Lleida á Reus: 8'10 m. — 5'23 t.

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodi: 5'50 m. — 3'50 t.

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodi á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

9'30 m. y 11'30 n.

SECCIÓ COMARCAL

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

CARRER SANTÀ ANNA, 32. — RUE

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Tarragona, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Sabadell, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h. — 22:00 h.

De Manresa, 12:00 h. — 13:15 h. — 14:30 h. — 15:45 h. — 17:00 h. — 18:15 h. — 19:30 h. — 20:45 h